

Formening rigtig og naturlig Synspunkt for Behandlingen af Kreditforeningerne over for nogle af dem end over for andre. Jeg ſigter herved ſærligt til det andet foreliggende Lovforſlag om en industriel Kreditforening. Efter min Overbeviſning yde de Ejendomme, der er Tale om i den foreliggende Lov, ikke en Smule mere Garanti for Soliditet og Solvens end de industrielle Ejendomme, og deſuagtet ere de behandlede paa en højt forfællig Maade. Jeg ſkal i ſaa Henseende indſtrænke mig til at henviſe til den allerførſte Beſtemmelse i § 1, Litra a., hvor man her har indſtrænket ſig til at forlange, at der af Foreningen er begæret Laan til et Beløb af mindſt 1 Mill. Kr., medens man i det andet Ting over for den industrielle Kreditforening har ſtillet den rent ud umulige Betingeſe, at Foreningen ikke maa træde i Virksomhed, førend den har bevilget $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr., noget, ſom forekommer mig fuldtændig umuligt, thi jeg ſer ikke, hvorledes en Forening, ſom ikke er traadt i Virksomhed, kan bevilge Laan. Det karakteriſerer tilſtræffelig den Holdning, ſom man der har indtaget over for den anden nævnte Lov, ſom ogſaa her i Tinget har mødt en mig noget uforklarlig Modſtand, idet jeg tror, at man over for alle diſſe Lovforſlag bør faſtholde den Grundbetragtning, ſom kom ſtærkt frem i 1850, da man forhandlede om Kreditforeninger i det hele, nemlig at der her kun er Tale om en Benyttelſe af den Foreningsfrihed, Grundloven tilſiger Statens Borgere, ſom det den Gang blev udtalt af Bregendahl her i Tinget. Det blev da udtrykkelig gjort gældende af en Mand, der dog ſikkert maa betragtes ſom ſaa konſervativ ſom nogen, ſaa forſigtig ſom nogen, nemlig Anders Sandbøe Orſted, at ſelve Kreditforeningernes Natur garanterede mod, at de oprettedes paa et uſolidt Grundlag, og han tilføjede: „Jeg tror, at man overalt maa gaa ud fra det Synspunkt, at det maa være deres egen Sag, ſom gaa ind i Foreningerne, hvorvidt de maatte være tjente dermed eller ikke“. Det er det Synspunkt, jeg faſtholder over for det foreliggende Lovforſlag. Skulde jeg anlægge en anden Burdering af det Grundlag, der her ydes for Kreditforeningsobligationer, vilde jeg maaſte ſtille mig noget anderledes. Nu kan jeg ganſke ſlutte mig til Ordſørerens Anbefaling for Loven.

Judenrigsministeren (Jørgenſen):

Om Lovforſlaget ſom Helhed ſkal jeg ikke fremsætte nogen Bemærkning. Jeg kan ſelvſølgelig anbefale det til Vedtagelſe, da jeg i Landſtinget har udtalt, at de af Lands-

tinget ſtillede Endringer efter min Mening ere forſvarlige; det vil jo ikke være undgaaet Opmærkſomheden. Jeg ſagde det til det ærede Medlem, ſom ſidſt talte, at Landſtinget har ſtillet noget haardere Betingeſer for denne Kreditforening end ellers i forfællige andre Tilfælde, og det er formentlig ſket, fordi man er bange for, at den Slags Ejendomme, der her er Tale om — det er jo Bygninger paa Landet uden tilliggende Jordværdi — kunne være forbundne med nogen Riſiko. Det ærede Medlem mener, at man ikke blot her, men ogſaa i det andet Ting har taget væſentlig forfællig Stilling over for de forfællige Foreninger, og det maa vel da være, at man begunſtiger Landkreditforeningerne, Realkreditten i diſſe, men er noget betænkelig over for Foreninger, ſom kun laane i Bygninger, og ganſke ſærlig over for Industri-kreditforeninger. Det er viſt ganſke rigtigt. Jeg erkender, at den Beſtemmelse, ſom er vedtagen i Industri-kreditforeningsloven, og ſom jeg har udtalt mig imod baade i det andet og i dette Ting, nemlig at Laan ſkulle være bevilgede, er en højt mærkværdig Beſtemmelse, thi den kan ikke opfyldes, man kan naturligvis bevilge en Mand Laan, men ingen kan tvinge ham til at modtage det. Denne Beſtemmelse kan kun ſaa Betydning derved, at han ſkalder en Bøde, hvis han ikke vil modtage Laanet, og Forſlag derom har ogſaa været fremsat i det andet Ting. Det ſkal jeg imidlertid lade ligge. Men det er det ærede Medlems Grundbetragtning, jeg maa ſige et Par Ord om. Jeg benægter jo ingenlunde dens Berettigelſe, og jeg benægter heller ikke, at den har været fremme og er fremsat af anſete Mænd; jeg benægter heller ikke, at den er berettiget paa Grundlag af Loven af 20de Juni 1850, thi da var jo Synet viſtno det nævnte. Men efter at Rigsdagen Lovgivningsmagten, tør jeg ſige, ved den Lov, der da fremkom, har taget en anden Stilling, ſaa er denne Grundbetragtning efter min Mening ikke mere der gældende. Loven af 20de Juni 1850 bemyndigede Regeringen, Ministeriet til at give Conceſſion paa Kreditforeninger, men i 1861 vedtog man en Lov, i Kraft af hvilken det blev beſtemt, at Rigsdagen i hvert enkelt Tilfælde vilde afgøre, om en Kreditforening burde oprettes eller ikke, og formulere de mere indgaaende Bilklaar for dens Oprettelſe. Naar man den Gang har vedtaget en ſaadan Lov, maa deri ligge, at man vil efterſe Forholdene nærmere, og at man ikke erkender Rigtigheden af den Grundbetragtning, at Kreditforeningernes Natur medfører, at der ingen Riſiko kan være ved dem. Jeg tror heller ikke, at